Elektronicznie podpisany przez:
Ewa Czołpińska
dnia 20 stycznia 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-87/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 20 stycznia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu oraz o możliwości sfinansowania deficytu określonego w uchwale budżetowej województwa podlaskiego na 2025 rok

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.) oraz zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:

Ewa Czołpińska - przewodniczący
Paweł Gałko - członek
Dariusz Renczyński - członek

opiniuje pozytywnie

1. prawidłowość planowanej kwoty długu przedstawionej w wieloletniej prognozie finansowej województwa podlaskiego na lata 2025-2039 przyjętej uchwałą Nr VIII/90/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2024 r.;

2. możliwość sfinansowania deficytu budżetowego przedstawionego w uchwale Nr VIII/91/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu województwa na rok 2025.

Uzasadnienie

W uchwale budżetowej województwa podlaskiego na 2025 rok przyjęto różnicę między dochodami (1 810 555 132 zł) a wydatkami (1 950 867 306 zł) stanowiącą deficyt budżetu w wysokości 140 312 174 zł, który, zgodnie z § 5 uchwały, ma być pokryty przychodami z kredytów w kwocie 45 000 000 zł, ze spłat udzielonych pożyczek w kwocie 2 000 000 zł, przychodami pochodzącymi ze szczególnych zasad wykonywania budżetu określonych w odrębnych ustawach w kwocie 212 300 zł, przychodami z rozliczenia środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ufp i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z tych środków w kwocie 9 572 495 zł, ponadto z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ufp w kwocie 83 527 379 zł, tj. ze źródeł, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 2, pkt 6, pkt 7 i pkt 8 ufp. Łączna kwota planowanych przychodów wynosi 153 645 508 zł, w tym przychody z planowanych do zaciągnięcia kredytów w kwocie 45 000 000 zł - w całości z przeznaczeniem na pokrycie deficytu. Jednostka planuje rozchody w łącznej kwocie 13 333 334 zł, które planuje pokryć wolnymi środkami.

Odnośnie do planowanych przychodów z tytułu wolnych środków oraz ze spłat pożyczek udzielonych, które mają służyć finansowaniu deficytu oraz rozchodów, Skład Orzekający wskazuje, że możliwość ich zaplanowania w budżecie na 2025 rok potwierdzają dane sprawozdawcze województwa podlaskiego (w tym m.in. bilans z wykonania budżetu sporządzony na dzień 31 grudnia 2023 r., sprawozdanie Rb-NDS za III kwartały 2024 r.), a także dane dotyczące planów budżetowych na 2024 rok oraz ich przewidywanego wykonania wykazane w wieloletniej prognozie finansowej (WPF). Z danych WPF w zakresie przewidywanego wykonania budżetu na 2024 rok

wynika w szczególności, że budżet tego roku, przy planowanym deficycie, zamknie się nadwyżką dochodów nad wydatkami (na co też wskazują dostępne w dacie sporządzenia niniejszej opinii dane sprawozdań z wykonania planów dochodów i wydatków za listopad). Z tego należy wnioskować, że pozostająca do dyspozycji w 2025 roku łączna wartość środków pieniężnych stanowiących tzw. przychody wewnętrzne wzrośnie w stosunku do puli takich środków w roku poprzednim. W załączniku nr 4 do uchwały budżetowej na 2025 rok wyspecyfikowano też źródła przychodów wynikające ze szczególnych zasad wykonywania budżetu. W świetle tego województwo podlaskie będzie posiadać w 2025 roku przychody o charakterze niezwrotnym w kwocie przewidzianej w uchwale budżetowej na pokrycie deficytu, a także sfinansowanie rozchodów.

Według uchwały w sprawie WPF w latach objętych prognozą kwoty długu nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 242-243 ustawy o finansach publicznych. Samorząd województwa podlaskiego zamierza spłacać zaciągnięty i planowany do zaciągnięcia dług publiczny do końca 2039 roku, przy czym pozyskiwanie przychodów z tytułów dłużnych prognozowane jest niemal w całym okresie na jaki sporządzono WPF – do 2038 roku (przychody z tego źródła mają służyć finansowaniu deficytów w latach 2025 – 2028 oraz dodatkowo rozchodów budżetowych). W związku z prognozowanymi przychodami zwrotnymi dług publiczny samorządu województwa na koniec 2025 roku ma wynosić 304 999 999 zł (16,85% w stosunku do planowanych dochodów ogółem), w latach 2025 - 2028 ma nastąpić nieznaczny systematyczny wzrost stanu zadłużenia do kwoty 327 773 576 zł. Począwszy od 2029 r. dług ma być stopniowo zmniejszany. Źródłem spłaty długu publicznego mają być przychody zwrotne, a także w latach 2025 – 2027 przychody planowane z tytułu spłaty pożyczek udzielonych z budżetu województwa w latach poprzednich.

Zachowanie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych, tj. pomiędzy wskaźnikami planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań a wskaźnikami dopuszczalnych limitów spłat, oparte jest (dla dopuszczalnych limitów spłat) przede wszystkim na założeniu osiągania tzw. nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ufp), a ponadto na projekcji dochodów ze sprzedaży majątku w roku 2025 - zaplanowano kwotę 2 010 000 zł. Nadwyżka operacyjna planowana w 2025 roku wynosi – zgodnie uchwałą budżetową – 89 179 715 zł, w kolejnych latach saldo operacyjne ma tendencje malejącą do roku 2030, po czym systematycznie wzrasta by w roku 2039 osiągnąć poziom 82 358 223 zł. Pochodną tak prognozowanych nadwyżek operacyjnych są rezerwy limitowe wynikające z porównania procentowych wskaźników planowanych spłat zobowiązań i wskaźników dopuszczalnych limitów spłat (obliczonych w szczególności w kol. 8.1. i 8.3.1 tabeli WPF), które ukształtowały się na poziomie zapewniającym możliwość spłaty projektowanego zadłużenia: w roku 2025 rezerwa ta wynosi 24,84%, natomiast w latach kolejnych systematycznie maleje z 20,11% w roku 2026 do 5,21% w roku 2038, po czym w roku 2039 rezerwa ta osiąga 7,09%.

Reasumując, przedstawiona projekcja w obszarze relacji, o których mowa w art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych przekłada się na ustalenie wysokich wskaźników rezerw limitowych cechujących zdolność województwa podlaskiego do spłaty długu publicznego. Świadczy to tym samym, że województwo podlaskie może pozyskać w 2025 roku przychody zwrotne w celu finansowania planowanego deficytu budżetu.

Wydając pozytywną ocenę prognozy kwoty długu Skład Orzekający podkreśla konieczność stałego, wnikliwego monitorowana przez województwo podlaskie założeń prognostycznych pod kątem faktycznej ich realizacji. Z uwagi na istotne ryzyka, którymi obarczone jest wieloletnie prognozowanie finansowe – wynikające zarówno z odległego okresu prognozowania (do roku 2039), jak też otoczenia makroekonomicznego oraz otoczenia prawnego – jest to niezbędne dla zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy o finansach publicznych dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Mając na uwadze przedstawione założenia planistyczne i prognostyczne, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy prawo do wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Ewa Czołpińska